

NIÐURSTÖÐUR SAMRÁÐS Í MÁLINU

„Áform um frumvarp til laga um breytingu á ýmsum lögum um skatta og gjöld o.fl. (nýsköpun, virðisaukaskattur o.fl.).“

Nr. S-192/2024 í samráðsgátt stjórnvalda á vefnum Ísland.is

Efnisyfirlit

1.	Pátttaka.....	2
2.	Sjónarmið umsagnaraðila og viðbrögð við þeim.....	2
	2.1. Umsögn AECO	2
	2.2. Umsögn Félags atvinnurekenda.....	2
	2.3. Umsögn Landssamtaka lífeyrissjóða.....	2
	2.4. Umsögn Samtaka atvinnulífsins.....	3
	2.5. Umsögn Sæunnar Þóru Þórarinsdóttur.....	3
3.	Næstu skref.....	3

Nóvember 2024

1. Þátttaka

	Einstaklingar	Lögaðilar
Umsagnaraðilar		AECO
		Félag atvinnurekenda
		Landssamtök lífeyrissjóða
		Samtök atvinnulífsins
	Sæunn Þóra Þórarinsdóttir	Samtök iðnaðarins
Samtals	1	5

Upplýsingar um málefni, umsagnarrest og annað fyrirkomulag er að finna í samráðsgáttinni á Ísland.is, slóð á málið: <https://island.is/samradsgatt/mal/3831>

2. Sjónarmið umsagnaraðila og viðbrögð við þeim

Sex umsagnir vegna málsins bárust í samráðsgáttina og hefur eftirfarandi umfjöllun verið skipt í flokka samkvæmt þeim.

2.1. Umsögn AECO

Í umsögn AECO, Samtaka leiðangursskipa á Norðurlóðum, er vísað í fyrri umsagnir varðandi fyrirhugaða breytingu á j-lið 2. tölul. 1. mgr. 12. gr. ef breytingin varðar umboðsmenn skemmtiferðaskipa hér á landi. Því er til að svara að breytingin varðar ekki umboðsmenn slíkra skipa. Með umsögninni fylgdu þrjú skjöl þar sem fjallað er um afnám tollfrelsis til handa skemmtiferðaskipum í innanlandssiglingum. Tollfrelsi þeirra var afnumið með lögum nr. 102/2023 og tekur það gildi 1. janúar 2025. Frumvarpið hefur ekki að geyma neinar tillögur varðandi umrætt tollfrelsi.

2.2. Umsögn Félags atvinnurekenda

Í umsögn Félags atvinnurekenda er bent á að vanda þurfi til við breytingar á lögum um gistináttaskatt, nr. 87/2011, að því er varðar gjaldtöku gististaða, svo að samkeppnisstaða ólíkra tegunda gististaða verði jöfnuð. Hvetur félagið til þess að skoða fremur breytingu á lögum með tilliti til ferðamanna í stað þess að horfa á breytingar út frá tegund gististaða þar sem flokkun gististaða geti verið vandasöm. Tekið er undir sjónarmið félags atvinnurekenda um að vanda þurfi til verka þegar ólíkar tegundir gististaða eru grundvöllur skattlagningar. Í lögnum var frá upphafi enginn greinarmunur gerður á gististöðum. Gjaldið var það sama hvort sem um var að ræða hótél eða tjaldstæði. Í lögum um breytingu á ýmsum lögum um skatta og gjöld o.fl., nr. 102/2023, var þessu breytt og frá 1. janúar 2024 hafa tjaldstæði greitt helmingi lægra gjald en aðrir gististaðir, þ.m.t. hótél og gistiheimili. Í áformuðu frumvarpi er gert ráð fyrir að gengið verði enn lengra í að jafna samkeppnisstöðu milli innlendra og erlendra fyrirtækja í ferðaþjónustu hér á landi með því að auka við gjaldtöku á skemmtiferðaskip í millilandasiglingum. Vegna athugasemda Félags atvinnurekenda um að til standi að leggja vörugjald á rafrettur og níkótínþúða í tveimur ráðuneytum, þ.e. bæði í heilbrigðisráðuneytinu og fjármála- og efnahagsráðuneytinu, þykir rétt að benda á að það stendur ekki til. Gjaldtaka á umræddar vörur er alfarið ákvörðuð á grundvelli áformaðs frumvarps fjármála- og efnahagsráðherra þó ekki sé loku fyrir það skotið að með áformuðu frumvarpi heilbrigðisráðherra um tóbaksvarnir, rafrettur og níkótínvörur komi staðsetning gjaldtökuheimildanna til endurskoðunar.

2.3. Umsögn Landssamtaka lífeyrissjóða

Í umsögn Landssamtaka lífeyrissjóða kemur fram að boðuð áform um að heimila lífeyrissjóðum til frambúðar að eiga stærrí hlut en 20% í sjóðum um sameiginlega fjárfestingu sem eingöngu fjárfesta í litlum og meðalstjórum fyrirtækjum skv. 1. og 2. tölul. 3. gr. laga um stuðning við

nýsköpunarfyrirtæki, nr. 152/2009, séu jákvæð. Þá fagna Samtök atvinnulífsins því í umsögn sinni að gera eigi heimild lífeyrisjóða til slíkrar fjárfestingar varanlega. Í umsögn Landssamtaka lífeyrissjóða er þó m.a. bent á að nágildandi skilyrði um að innlausnir í sjóðum skuli fyrst fara fram að fimm árum liðnum eftir að þeir hófu fjárfestingar sé líklegt til að hafa óheppileg áhrif á rekstur slíkra sjóða. Fram kemur að slík takmörkun kunni að hafa þau áhrif að hún dragi úr hvata sjóðstjóra til að reka hverja fjárfestingu sjóðs áfram og skila því fé sem fjárfest hafði verið þar sem ekki sé heimilt að skila fé til fjárfesta á tímabilinu fram að lokum fimmta starfsárs sjóðsins. Fallist er á framkomin sjónarmið samtakanna að því er þetta varðar og lagt til að ekki verði gerð áframhaldandi krafa um að innlausnir í viðkomandi sjóðum geti fyrst farið fram fimm árum eftir að sjóður hóf fjárfestingar. Í því sambandi er til að mynda litið til þess að skilyrði þessa efnis kann að hafa áhrif á reiknaða ávöxtun sjóðs þar sem honum er ekki heimilt að skila fjármunum fjárfestingar til lífeyrissjóða fyrr en að liðnum fimm árum frá fjárfestingu.

2.4. Umsögn Samtaka atvinnulífsins

Í umsögn Samtaka atvinnulífsins er vakin athygli á því að miðað við fyrstu átta mánuði ársins hafi seldum gistinóttum fækkað um 4% á milli ára. Benda samtökin á að hin Norðurlöndin innheimta ekki gistináttaskatt og leggja því til að skatturinn verði felldur brott. Þessu er til að svara að meirihluti ríkja innan Evrópusambandsins leggja á skatt sem er sambærilegur gistináttaskatti og er slík skattlagning til skoðunar á hinum Norðurlöndunum um þess mundir. Umræðan þar virðist öll vera á þann veg að innleiða eigi slíkan skatt þar. Má því gera ráð fyrir að innan tíðar verði hin Norðurlöndin ekki eftirbátar Íslands í þessum efnunum.

2.5. Umsögn Sæunnar Þóru Þórarinsdóttur

Í umsögninni kemur m.a. fram að það sé grimmd að halda því fram að ekki þurfi lengur stuðning við íslenska hrossarækt og ættu embættismenn að spara í öðru en þessum lið fjárlaga. Þessu er til að svara að málið á sér forsögu en Stofnverndarsjóður íslenska hestsins starfar samkvæmt reglugerð um stofnverndarsjóð íslenska hestakynsins, nr. 1123/2015, og 15. gr. búnaðarlaga, nr. 70/1998. Fagráð í hrossarækt fer með stjórn sjóðsins og hann er í vörslu Bændasamtaka Íslands. Samkvæmt lögum nr. 124/2018, um breytingu á lögum um útflutning hrossa, nr. 27/2011, var kveðið á um innheimtu sérstaks gjalds (skatts) af hverju útfluttu hrossi. Gjaldið var föst krónutala eða 3.500 kr. Tekjur af gjaldinu áttu samkvæmt lögum að renna í stofnverndarsjóð íslenska hestsins. Gjaldið hefur hins vegar ekki verið innheimt í nokkur ár þar sem yfirskattanefnd komst að þeirri niðurstöðu að lagastoð fyrir henni væri ekki nægjanleg. Eftir úrskurð yfirskattanefndar var það niðurstaða þáverandi atvinnuvega- og nýsköpunarráðherra í samráði við fjármála- og efnahagsráðherra að leita annarra leiða fremur en að halda innheimtunni til streitu. Gjaldtökuákvæðið var því felld brott með lögum um breytingu á ýmsum lögum um skatta og gjöld o.fl., nr. 102/2023. Matvælaráðherra og Bændasamtök Íslands ásamt deild hrossabænda hafa nú sammælt um að leggja formlega niður Stofnverndarsjóð sem kveðið er á um í búnaðarlögum. Með vísan til framangreinds er nú lagt til að stofnverndarsjóður íslenska hestakynsins verði lagður niður. Þess má þó geta að nýverið var auglýst í fyrsta sinn eftir umsóknum til þróunarstyrkja í hrossarækt á Íslandi. Frá og með haustinu 2024 er þannig hægt að sækja um sérstaka þróunarstyrki í hrossarækt, sbr. reglugerð um almennan stuðning við landbúnað, nr. 430/2021.

3. Næstu skref

Fyrirhugað er að frumvarp um breytingu á ýmsum lögum um skatta og gjöld o.fl. (nýsköpun, virðisaukaskattur o.fl.) verði lagt fram á Alþingi á 155. löggjafarþingi 2024-2025.

Í áformaskjali um frumvarpið kom fram að fyrirhugað væri að breyta lögum um virðisaukaskatt, nr. 50/1988, vegna óskiptrar ábyrgðar umboðsmanna og annarra sem væru í fyrirsvari fyrir erlenda aðila sem reka hér á landi skattskyld viðskipti. Við nánari athugun á málinu hafa komið í ljós atriði sem þarfnast nánari skoðunar áður en fyrirhugaðar breytingar verða lagðar fram í frumvarpi til breytinga á lögum um virðisaukaskatt. Unnið verður áfram í málinu í samræmi við fyrirbyggjandi áform.